

forekommer mig, at naar man gaar til en saa gennemgribende Forandring i Retsforholdene som nu, bør Grundlaget være det, at hvad der kommer et Erhverv til gode det ene Sted, ogsaa bør komme det til gode andre Steder. Der er i Udvalgsbetænkningen udtalt, at man formentlig tør vente, at der i en nær Fremtid enten vil blive oprettet Sø- og Handelsretter i Provinserne eller i alt Fald givet Adgang til, at Dommerne i Københavns Sø- og Handelsret kunne blive komplerede fra Provinserne i Sager, som angaa disse. Det er ganske vist noget, men det bliver jo i alt Fald ikke fastslaaet gennem det foreliggende Lovforslag. Det forekommer mig, at Udvalget har vist noget for stor Betænkkelighed ved det store Apparat, der skulde sættes i Gang for at faa indvalgt Medlemmer fra Provinserne som Meddommere i Sø- og Handelsretten her i København. Jeg tror ikke, det er saa vanskeligt. Kan man ikke nu faa indført særlige Sø- og Handelsretter i Provinserne, navnlig i Betragtning af de dermed forbundne Omkostninger, forekommer det mig, at indtil det kan naas, kunde man i alt Fald vedtage en Ændring i Loven, hvorefter det blev en Ret for de interesserede i Provinserne at faa deres Sager paadømte her i København, og hvorved Handelsstanden i Provinserne blev repræsenteret i Sø- og Handelsretten. Jeg tror, det kan ske uden noget særlig stort Valgapparat. Man har en Sammenslutning af alle Landets Handelsforeninger uden for København, nemlig de samvirkende Handelsforeninger. Gennem dens Bestyrelse vil der ganske sikkert kunne gøres Indstilling om Medlemmer, som maatte anses for at være tilstrækkeligt kvalificerede til at indtræde som Meddommere i Sø- og Handelsretten. Jeg vil derfor henstille til det ærede Udvalg, om det ikke mellem 2den og 3die Behandling vil tage den Sag under Overvejelse, og for saa vidt man ikke kan naa det ønskeligste: At faa særlige Sø- og Handelsretter i Provinserne, i alt Fald vil foreslaa en Ændring, som gør det muligt for Provinsernes Handelsstand at faa Sager paadømte ved Sø- og Handelsretten her i København og at deltage i Valget af sø- og handelskyndige Medlemmer til denne Ret.

Ligesom de tre foregaaende Talere maa jeg meget beklage, at saa stort et Flertal af Udvalget har stillet Forslaget under Nr. 3 til § 5, hvorefter Sædet for vestre Landsret vil blive Aarhus, medens Viborg hidtil har været Sædet for Lands-

overretten i Jylland. Der er fremført mange og vægtige Grunde for Viborg, som jeg tiltræder. Jeg beklager i det hele taget, at der i vor Tid er en vis Tendens til at drage fra de smaa Byer til de store. Kampen er haard, for mange smaa Byer, under de stedse stigende Byrder, og dette at tage saa meget fra Viborg, som der her er Tale om, vil utvivlsomt have en overordentlig skadelig Indflydelse paa Byen og svække den ganske betydeligt. Jeg vil derfor for mit Vedkommende stemme mod dette Ændringsforslag og haabe, at det samme maa være Tilfældet med dette Tings Flertal.

Der er en lille Bestemmelse i § 28, hvortil der er stillet et Ændringsforslag under Nr. 20, som jeg ganske vist ikke tillægger nogen særlig Betydning, men som jeg dog finder, at man godt kunde have undladet at stille. Det gaar jo ud paa, at alle Dommerembeder, selv Underretsdommernes, skulle besættes med Mænd, som have fuldstændig juridisk Eksamen med bedste Karakter. For det første synes jeg, at det er en noget stræng Bestemmelse lige over for Kandidater med en god 2den Karakter, og dernæst tror jeg ogsaa, at hvis der i en Konkurrence er habile Folk med bedste Karakter, ville de ogsaa aldeles regelmæssig blive foretrukne. Der kan desuden indtræde Forhold, hvor det ved smaa Embeder kan have sin Vanskelighed at faa Folk med bedste Karakter, som særlig egne sig til Dommere. Det er muligt, at der i saadanne Tilfælde netop er Folk med en god 2den Karakter, som ere fuldt kvalificerede. Jeg tillægger som sagt ikke denne Bestemmelse nogen særlig Betydning, men jeg vil i ethvert Tilfælde ikke stemme for dette Ændringsforslag. Jeg tror, at Loven kan være tilstrækkelig i saa Henseende.

Johansen: De Grunde, der ere blevne fremførte for at flytte Landsretten fra Viborg til Aarhus, have efter mit Skøn ikke været saa vægtige, at jeg har været i Stand til at give dem min Tilslutning. Jeg er ganske enig med de foregaaende Talere, der have udtalt sig for, at Viborg skulde vedblive at beholde — ikke den Ret, Byen nu har — men Landsretten. Thi det mener ogsaa jeg, at man skal være meget varsom med at drage noget fra de smaa Byer, som kan berøve dem en væsentlig Indtægt; den Kamp, de maa føre for Tilværelsen, kan være haard nok endda. Dog ikke blot derfor, men ogsaa af historiske Grunde kan jeg give min Tilslutning til,